

have en Bankkrise, men det er jo ogsaa muligt, at vi ere inde i en Krise, som angriber vort Erhvervsliv i dets vitale Interesser, men vi ere dog efter mit Skøn endnu ikke komne videre ud, end at vi have Ret til at haabe, at dette ikke er Tilfældet. Den parisiske Bankmand, som i disse Dage har været her i København, har efter et Interview, jeg har set i et Blad, udtalt, at vi laante saa meget herhjemme i Danmark.

Det ser meget bestikkende ud, naar denne Franskmand sagde, at medens vi herhjemme i Danmark altid havde belaaet et Hus, allerede inden det er kommet under Tag, bar man sig ganske anderledes ad i Frankrig. Den, der bygger et Hus i Frankrig, maa selv have Pengene til at bygge Huset for, og først naar han har faaet Huset færdigt, laaner han noget i det maaske, og maaske er han gældfri Ejer af dette Hus. Det ser jo ud, som om det er noget overordentlig formaalstjenligt og paaskønnelsesværdigt, men jeg maa dog sige, at stor Foretagsomhed lader sig vanskelig forbinde med en saadan yderlig Grad af Soliditet, og Forsigtighed behøver ingenlunde at være adskilt fra en Foretagsomhed, som dog tillader, at man laaner indenfor rimelige og naturlige Grænser, og det vilde sikkert være vanskeligt for en lille Nation som den danske at arbejde sit Erhvervsliv op paa Højde med andre Nationers og udnytte alle foreliggende Erhvervs-kilder, hvis vi ikke i høj Grad belaaente vore Aktiver.

Vi have ogsaa benyttet den Penge- rigelighed, som har været for Haanden, til at laane stærkt, og Spørgsmaalet er, om vi have laant saa stærkt, at vi nu, da Pengerigeligheden er afløst af Pengeknapp- hed, ikke ere i Stand til at afvikle. Det viser sig med den Bank, som er falden sammen, Grundejerbanken, at den led vir- kelig af den Skade, at den havde i alt for høj Grad stiftet Laan, den havde belaaet alle sine Aktiver, ikke alene dem, der i sig selv vare egnede til Belaaning, men ogsaa en Del andre. Den havde over- hovedet laant saa meget, som den paa nogen Maade kunde, og da der rejste sig Krav om Udbetalinger, var den derfor ude af Stand til at præstere disse, fordi den ikke kunde rejse ny Laan. Hvis vort Er- hverv i Almindelighed er stillet paa samme Maade som denne Bank, vil der være Fare for en virkelig dybtgaaende og omfattende Krise for det danske Erhvervsliv, men det er at haabe, at dette ikke viser sig at være Tilfældet.

Men selv om den foreliggende Krise skulde indskrænke sig til en Bankkrise, saa er der dog ingen Tvivl om, at den er tilstrækkelig alvorlig og omfattende til at begrunde, at Staten skrider ind, og alle- rede i det første Møde, som den højt- ærede Finansminister havde med Finans- udvalget i Fredags Aftes, tillod jeg mig ogsaa at tilraade, at Staten greb ind, hvis det skulde vise sig, at Krisen bredte sig ud over Grundejerbank-Kalamiteten og blev mere omfattende. Jeg kan derfor heller ikke andet end billige, at Finansministeren i Søndags sammen med de store Banker iværksatte en Foranstaltning, som forhaa- bentlig vil vise sig at være i Stand til at skabe Ro paa vort Pengemarked.

Om Maaden, hvorpaa der skulde gaas frem, er det naturligvis ikke muligt for Rigsdagen at træffe nogen Afgørelse. Det er Finansministeren, som har haft Lejligh- hed til at forhandle med de ledende Bank- mænd og at skaffe sig alle Oplysninger, og i Maaden, hvorpaa Foranstaltningen skal gennemføres, maa vi stole paa, at Finansministeren har faaet de rette Op- lysninger hos de rette Mænd, og at den Maade, han anbefaler os, anviser et Mid- del, som er tilstrækkeligt, og tillige et Mittel, som vil vise sig ufarligt for Staten. Finansministeren har naturligvis Ret i, at naar vi tegne en Garanti paa 10 Mill. Kr., kan man ikke sige, at den ikke vil blive effektiv. Men paa den anden Side maa man haabe, at den ikke skal blive det i alt for omfattende Grad, og paa de Ud- talelser, den højtærede Finansminister fremsatte i Finansudvalget, have vi ogsaa Lov til at støtte et Haab om, at den ikke i alt for stort et Omfang skal blive effek- tiv. Om Foranstaltningen er tilstrækkelig, derom kunne vi jo heller ikke skønne. Men i den Henseende maa vi ligeledes bygge vort Haab paa, at Finansministeren har truffet det rette.

Jeg skal tillade mig her at gentage, hvad jeg allerede tidligere har haft Lejligh- ed til at fremhæve i Finansudvalget, at det er af Vigtighed, at de trufne For- anstaltninger gennemføres paa en saadan Maade, at de ikke knuse de mindre og de mellemstore Bankers Evne til at konkur- rere med de store Hovedbanker. Det er meget paaskønnelsesværdigt, at der finder en Regulering af Rentefoden Sted, og en saadan blev allerede bebudet i Finans- udvalget, og Finansministeren udtalte og- saa her i Gaar, at Rentefonden vilde blive skruet ned. Jeg tillader mig for øvrigt at forespørge, om denne Foranstaltning er